

خطاب به دبیران و دانش‌آموزان

انتشارات مشاوران آموزش ناشر تخصصی کتب علوم انسانی و عمومی با هدف ارتقاء سطح علم و دانش و بهبود کیفیت ارائه مطالب مرتبط با این رشته در نظر دارد از نظرات و پیشنهادات دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان عزیز از سراسر کشور استفاده نموده و با همکاری آنان از همین حالا زمینه ارتقاء و رشد هرچه بیشتر سطح دانش آینده‌سازان کشور در رشته علوم انسانی را فراهم نماید. بدیهی است که ما در آغاز یک مسیر طولانی هستیم و با هدف‌گذاری و استفاده از ایده‌های خلاقانه دانش‌آموزان می‌توانیم رسیدن به مقصد را تسریع بخشیم. ارزشمندترین ثمره‌ای که از تلاش‌های بی‌وقفه همکاران ما طی دو دهه اخیر حاصل شده است، رضایت‌مندی فزاینده دانش‌آموزانی است که با انگیزه‌دهی و اعتماد به ما از طریق استقبال از آثار و تألیفات ما و دستیابی به موفقیت‌های چشم‌گیرتان بدست آمده است.

انتشارات مشاوران آموزش، با هدف آموزش و ارائه روش‌های کاربردی در یادگیری، اقدام به چاپ تجربیات مؤلفان خود کرده است. در تمامی آثار این مؤسسه، صرفاً درسنامه و ارائه تست مد نظر نبوده، بلکه «یادگیری» دانش‌آموزان از اهداف این انتشارات است. به این منظور در جای جای آثار این مؤسسه، روش یادگیری و حل ابهامات ذهنی، به چشم می‌خورد. امید است مقبول نظر شما عزیزان قرار گیرد.

معرفی کتاب جامع کنکور تاریخ پایه دهم و یازدهم برای دانش‌آموزان:

کتاب جامع کنکور تاریخ پایه دهم و یازدهم از سری کتاب‌های جامع کنکور دهم و یازدهم با تلاش مستمر خانواده مشاوران آموزش به چاپ رسید. همان‌طور که می‌دانید در سال تحصیلی آینده پایه پیش‌دانشگاهی جای خود را به پایه دوازدهم با کتاب‌های جدید می‌دهد و این برای دوستان پایه یازدهمی که تصمیم به مطالعه کنکوری دارند یک چالش محسوب می‌شود. مشاوران آموزش با توجه ویژه به این موضوع سعی نموده تا مثل همیشه همراه و پشتیبان شما عزیزان باشد و هر گونه نگرانی شما را در این خصوص رفع نماید. کتاب‌های جامع پایه دهم و یازدهم بهترین همراه و پشتیبان کنکوری شما عزیزان پایه یازدهمی است. حالا می‌خواهیم برخی از ویژگی‌های کتاب تاریخ جامع کنکور پایه دهم و یازدهم را با شما انسانی‌های نازنین در میان بگذاریم:

- الف.** این کتاب دارای درسنامه جامع و کامل است که می‌تواند به سیر مطالعاتی شما نظم بدهد.
  - ب.** این کتاب دارای ۱۲۲۹ پرسش چهارگزینه‌ای است که بصورت کاربردی و هدفمند مهارت آزمونی شما را بالا می‌برد و آموخته‌های‌تان را تثبیت می‌نماید.
  - ج.** در صورتی که درس‌ها و تست‌ها نیاز به توضیح بیشتر داشته‌اند در بخشی به نام مشاوره درسی این توضیحات ارائه شده است.
  - د.** کتاب دارای جداول مقایسه‌ای و توضیحی است تا حافظه شما بصورت منظم مطالب مهم را جذب نموده و در به یادآوری به شما کمک نماید.
  - ه.** تصاویر مهم کتاب درسی در تست‌ها به کار گرفته شده تا آمادگی شما برای آزمون بیشتر باشد.
  - و.** کتاب دارای پاسخنامه تشریحی است تا مطالب را در قالب تست به خاطر بسپارید و همچنین شماره صفحه کتاب که سوال از آن طرح شده نیز در پاسخنامه آمده تا در سیر یادگیری همواره به کتاب درسی مراجعه نمایید.
- در انتهای کتاب نیز جدول اعداد انسانی آمده تا شما را راهنمایی کند که برای کسب رتبه‌های برتر نیاز به مطالعه بیشتر در چه دروسی دارید. موفق باشید.

جامع
کنکور

تاریخ
پایه (۱۰ و ۱۱)
نظام جدید

ریحانه لطفی - زینب فرجیان
محمد حسین صادقی - بهرام شایان آذر

درسنامه جامع و کامل

مشاوره درسی

۱۲۲۹ پرسش چهارگزینه‌ای

جداول مقایسه‌ای

چینش هدف‌دار تست‌ها

تبدیل تصویرها به تست

پاسخ‌های تشریحی

جدول اعداد انسانی:

چه درصدی بزخم؟ چه رتبه‌ای می‌آورم؟

ناشر تخصصی دروس عمومی و علوم انسانی
انسانی‌ها! تا آخر همراه شما هستیم

حتما ورق بزنید و پشت همین صفحه را بخوانید.

تست‌های کنکور در نظام جدید چگونه طراحی خواهند شد؟

۱. کتاب‌های درسی نظام جدید به سمت مفهومی شدن پیش رفته است. در واقع آموزش و پرورش قصد دارد که دانش‌آموزان علوم انسانی به جای تکیه بر حافظه، تکیه بر مفاهیم و کاربرد آن داشته باشند.
۲. طراحان کنکور همین نگاه را در تست‌ها پیاده کرده‌اند و برای نظام جدید بی‌شک مفهومی‌تر و کاربردی‌تر نیز خواهد شد.
۳. به همین دلیل تمام سعی خود را کرده‌ایم که کتاب‌های مشاوران را در اتاق‌های علمی هر درس، به شیوه‌ای تألیف کنیم و طراحی تست داشته باشیم که این اهداف را دنبال کند.

ویژگی‌های کتاب‌های درسی علوم انسانی

۱. یادتان باشد که «هیچ درسی حفظی نیست» و عمده‌ی درس‌های علوم انسانی را باید دروس متنی نامید که روش مطالعه‌ی خاص خود را طلب می‌کند.
۲. دروس متنی را با «خواندن و تکرار کردن مدام» نمی‌توان فهمید و به همین دلیل در سر جلسه‌ی کنکور با مشکل فراموشی روبه‌رو می‌شوید.
۳. به شیوه‌ی ارائه‌ی درسنامه‌های کتاب‌های مشاوران دقت کنید و سعی کنید با همان روش ارائه شده، درس‌ها را بخوانید چرا که در نوشتن درسنامه‌ها تمام سعی خود را کرده‌ایم که با روش مفهومی مطالب را یاد بگیرید.

ویژگی کتاب‌های دروس عمومی مشاوران آموزش

۱. هر چهار کتاب دروس عمومی در واقع مربوط به رشته‌ی علوم انسانی است، چرا که «ادبیات، عربی، دین و زندگی و زبان انگلیسی» اساساً از رشته‌های علوم انسانی هستند.
۲. سبک یادگیری دروس عمومی بسیار نزدیک به سبک یادگیری دروس علوم انسانی است.
۳. به همین دلیل مشاوران آموزش برای دوره‌ی **نظام جدید** چند کار زیر را برای دروس عمومی انجام داده است:
الف) ادبیات: عمدتاً درس ادبیات در کتاب‌های بازار به روش گزارشی نوشته شده است. به طور مثال گفته شده است که فلان موضوع، آرایه‌ی بهمان دارد و بدون ذکر دلیل و روش به دست آوردن آن آرایه، شروع به توضیح آن مبحث کرده‌اند و این نوع مولفان، در واقع دانش‌آموزان را دعوت می‌کنند که: «ادبیات را حفظ کنید.» مولفان مشاوران تمام سعی خود را کرده‌اند که ادبیات را طوری بنویسند که دانش‌آموز به جای حفظ کردن، آن مطالب را یاد بگیرد.
ب) اگر به زبان **عربی** به عنوان یک زبان کاربردی در زندگی نگاه کنید، نه تنها از آموزش آن لذت می‌برید بلکه یادگیری قواعد آن نیز برای شما آسان خواهد بود. تیم عربی مشاوران سعی کرده است با در نظر گرفتن اهداف کتاب درسی و ویژگی‌های کنکور این موضوع را لحاظ کند.
پ) اگر فرض کنید درس **دین و زندگی** همان درس فلسفه‌ی شماسست، آن‌گاه بین عبارات گوناگون آن ارتباط منطقی پیدا خواهید کرد و در نتیجه درس دین و زندگی از یک درس حفظی به یک درس مفهومی تبدیل خواهد شد. ما چنین کاری را در کتاب‌های دین و زندگی مشاوران انجام داده‌ایم.
ت) سه تیپ دانش‌آموز در درس **زبان انگلیسی** داریم: ۱. ضعیف، ۲. مسلط به کتاب درسی ۳. آموزشگاه زبان انگلیسی رفته.
آنچه مهم است این است که نوشتن کتاب کمک آموزشی، با در نظر گرفتن هر سه تیپ دانش‌آموز، کار دشواری است. خوشحالییم که توانسته‌ایم این کار را در کتاب مشاوران انجام دهیم.

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی کتاب‌های علوم انسانی

تاریخ پایه ۱۰ و ۱۱

نظام جدید

درسنامه جامع و کامل

درسنامه تصویری

۸۶۹ پرسش‌های چهارگزینه‌ای

جدول مقایسه‌ای

چینش هدف‌دار تست‌ها

تبدیل تصویرها و نقشه‌ها به تست

پاسخ‌های تشریحی

جدول اعداد انسانی: چه درصدی بزنم؟ چه رتبه‌ای می‌آورم؟

مولفان:

ریحانه لطفی

زینب فرجیان

بهرام شایان آذر

محمدحسین صادقی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : تاریخ پایه دهم و یازدهم / مولف ریحانه لطفی.
مشخصات نشر : تهران: مشاوران آموزش، ۱۳۹۷.
شناسه افزوده : فرجیان، زینب
شناسه افزوده : صادقی، محمد حسین
شناسه افزوده : شایان آذر، بهرام
شابک : ۴۲۰۰۰۰ ریال : ۰۰-۰۸۱-۲۱۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر
شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۶۳۷۳۶

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دفتر انتشارات
تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین،
کوچه مهر، پلاک ۱۸
تلفن: ۶۶۹۵۳۲۰۵

دفتر فروش
تلفن: ۶۶۹۷۵۷۲۷

عنوان تاریخ جامع پایه دهم و یازدهم
ناشر مشاوران آموزش
لیتوگرافی، چاپ و صحافی هستی
شمارگان ۱۲۵۰ نسخه
قطع رحلی
نوبت چاپ اول - ۱۳۹۷
قیمت ۴۲۰۰۰ تومان
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۸-۰۸۱-۰

آشنایی با گروه تولید کتاب تاریخ

خانواده طراحی و چاپ

مختار زندگی
متولد ۱۳۶۱
فقط در ۳ روز کتاب را به چاپ رساندیم تا زودتر به دست شما برسد.

کیوان موسویان
متولد ۱۳۶۸
کارشناسی
تنظیم صفحات جداول کلی وقت برد تا همین شود که شما بهتر مطالب را مطالعه کنید.

آذر سعیدی منش
متولد ۱۳۶۷
کارشناسی ارشد گرافیک
امیدوارم از این جلد خوشتان آمده باشد. بعد از کلی طرح زدن این رو به دیدگانتان هدیه کردیم.

خانواده تالیف

ریحانه لطفی
متولد ۱۳۶۹
کارشناسی ارشد تاریخ
بلندپرواز باشید، دانشگاه هدف نیست مسیر رسیدن به هدف است خود را به وسیله قانع نکنید.

زینب فرجیان
متولد ۱۳۶۹
کارشناسی ارشد
در کمترین زمان تاریخ را با مشاوران بخوانید. با مشاوران یک سفر تاریخی در گذشته داشته باشید.

محمدحسین صادقی
متولد ۱۳۷۲
کارشناسی ارشد تاریخ
تاریخ علمی جدی است: مطالعه صحیح و روشمند آن سهم بسزایی در فهم سایر معارف بشری دارد.

ریحانه لطفی
متولد ۱۳۶۹
کارشناسی ارشد تاریخ
تقسیم بندی درسنامه ها برای فهم بهتر شماست، از آن به سادگی نگذردید.

بهرام شایان آذر
متولد ۱۳۷۱
کارشناسی ارشد تاریخ
طعم تاریخ را برای شما طعم شکلات کردیم. شیرین و قابل فهم.

فهرست

کتاب دهم

فصل اول: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته

- درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری ۶
درس ۲: تاریخ؛ زمان و مکان ۱۵
درس ۳: باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی ۲۱

فصل دوم: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری

- درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر ۲۹
درس ۵: هند و چین ۳۹
درس ۶: یونان و روم ۴۶

فصل سوم: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

- درس ۷: مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور ۵۶
درس ۸: سپیده‌دم تمدن ایرانی ۶۳
درس ۹: ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان ۷۱
درس ۱۰: اشکانیان و ساسانیان ۷۹
درس ۱۱: آیین‌کشورداری ۸۷
درس ۱۲: جامعه و خانواده ۹۶
درس ۱۳: اقتصاد و معیشت ۱۰۳
درس ۱۴: دین و اعتقادات ۱۱۲
درس ۱۵: زبان و آموزش ۱۱۹
درس ۱۶: هنر و معماری ۱۲۵

کتاب یازدهم

فصل اول: تاریخ‌شناسی

- درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی ۱۳۳
درس ۲: روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک ۱۴۰

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر

- درس ۳: اسلام در مکه ۱۴۸
درس ۴: امت و حکومت نبوی در مدینه ۱۵۶
درس ۵: تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین ۱۶۶
درس ۶: امویان بر مسند قدرت ۱۷۴
درس ۷: جهان اسلام در عصر خلافت عباسی ۱۸۴

فصل سوم: ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه

- درس ۸: اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن ایرانی اسلامی ۱۹۶
درس ۹: ظهور و گسترش تمدن ایرانی اسلامی ۲۰۵
درس ۱۰: ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی ۲۱۳
درس ۱۱: حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری ۲۲۴
درس ۱۲: فرهنگ و هنر در عصر مغول تیموری ۲۳۱
درس ۱۳: تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی ۲۳۶
درس ۱۴: فرهنگ و تمدن در عصر صفوی ۲۴۸

فصل چهارم: اروپا در قرون وسطا و عصر جدید

- درس ۱۵: قرون وسطا ۲۵۶
درس ۱۶: رنسانس و عصر جدید ۲۶۷
پاسخنامه تشریحی ۲۸۰

تاسیس	<ul style="list-style-type: none"> - یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان سبب فراهم آمدن زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد. - برگزیدن «یکی از بزرگان ماد» به نام دهیوک به پادشاهی توسط روسای این قبایل. - بنا کردن شهر هگمتانه یا اکباتان (همدان امروزی) و قرار دادن آن به عنوان مرکز حکومت خود توسط دهیوک.
تثبیت	<p>اوج قدرت حکومت ماد: در زمان هوخشتر (سومین پادشاه مادی).</p> <ul style="list-style-type: none"> - روش تثبیت حکومت ماد توسط هوخشتر: ◆ ابتدا، تشکیل «سپاه منظم و کارآمد» از قبایل مختلف ماد و پارس و... ◆ اتحاد با «حکومت بابل، علیه نابودی آشوریان» و پایان دادن به «حاکمیت آشوریان». - در پی موفقیت نظامی ماد بر آشور: گسترش «قلمرو ماد» به شمال بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر.
سقوط	<ul style="list-style-type: none"> - عدم لیاقت و درایت پدر توسط آستیگ «پسر و جانشین هوخشتر»؛ صرف دوران طولانی سلطنت خود به «خوشگذرانی و گردآوری ثروت». - ناخشنودی «بزرگان طوایف ماد و توده مردم» از عملکرد آستیگ، هم‌دست شدن بر ضد او با «کورش هخامنشی». - سرانجام «برافتادن حکومت ماد» با فتح هگمتانه توسط کورش.

دشمنان و بزرگ‌ترین حکومت‌های همسایه

تاسیس	<ul style="list-style-type: none"> - سلسله هخامنشیان منسوب به هخامنش، جد کورش کبیر. - هخامنش: رئیس قبیله پاسارگادی یکی از قبایل مهم قوم پارسی. - مستقر بودن پارسی‌ها، هم زمان با قدرت یافتن مادی‌ها، در (قسمت‌های جنوبی فلات ایران) یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن. - تشکیل حکومت محلی کوچکی در آن زمان به وسیله شاخه‌ای از «خاندان هخامنشی، در فارس» به مرکزیت شهر آنشان (آنزان). - حکومت یکی از نوادگان هخامنش به نام کورش (کورش دوم) بر ایشان. ↳ اتحاد قبیله‌های پارسی ناراضی از «سلطه مادی‌ها». ↳ از میان برداشتن آستیگ با جلب «حمایت بزرگان مادی». ↳ و سپس بنیان نهادن پادشاهی «هخامنشیان». <p style="text-align: right;">فتوحات کوروش</p> <ul style="list-style-type: none"> - لشکرکشی به آسیای صغیر توسط کوروش مدتی پس از به قدرت رسیدن. - شکست حکومت لیدی و سایر دولت-شهرهای آنجا و به تصرف درآوردن شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی و تمام آسیای صغیر. - نتیجه این فتوحات: دست یافتن حکومت هخامنشیان به ثروت هنگفت و همسایه شدن با دولت-شهرهای یونانی. - مؤسس سلسله هخامنشی پس از آن، چند سالی در مناطق شرقی فلات ایران سرگرم کشور گشایی بود و افزودن مناطق وسیعی به قلمرو خود افزود. - یکی از انسانی‌ترین و شکوهمندترین فتوحات تاریخ جهان: فتح مسالمت‌آمیز و بدون خونریزی بابل توسط کوروش بزرگ (در سال ۵۳۹ ق.م.) و ورود او (مؤسس سلسله هخامنشی) به بابل بدون جنگ و خونریزی. - بابل: یکی از بزرگ‌ترین شهرهای آن روزگار و دارای «مردمان و اقوامی با خاستگاه اجتماعی و فرهنگی گوناگون». - اهمیت فراوان این شهر از نظر داشتن «بناها و پرستشگاه‌های باشکوه، مراکز اقتصادی ثروتمند، نهادهای سیاسی و اداری متعدد» و در اختیار داشتن «راه‌های ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک و مهم و مطلوب بودن تسلط بر آن برای هر فرمانروایی». - در پی تسخیر بابل، تمامی «بین‌النهرین و نیز سرزمین‌های سوریه، فلسطین و فنیقیه (لبنان امروزی)»، تحت فرمان هخامنشیان درآمد. - تصرف مصر توسط هخامنشیان در زمان پادشاهی کمبوجیه، پسر و جانشین کوروش بزرگ. - نتیجه فتح این سرزمین: گسترش قلمرو هخامنشیان به «قاره آفریقا». <p style="text-align: right;">شخصیت کورش</p> <ul style="list-style-type: none"> - تحسین و تکریم کورش به عنوان یک «جهان‌گشا و فتوحاتش» و نیز به خاطر «شخصیت انسانی» (در روزگاری که قتل و غارت و کشتار، روش معمول فرمانروایان و فاتحان بود، کوروش با پرهیز از چنین رفتاری، شکل جدیدی از فرمانروایی را به جهان معرفی کرد). - الگوی مناسب «رفتار مداراجویانه و انسانی کوروش» برای پیروی برخی از شاهان هخامنشی.
--------------	--

۳۵۱. تصویر زیر مربوط به سکه بلاش است. عبارات یونانی که بر روی این سکه نقش بسته است حکایت از چه موضوعی دارد؟ ..... تالیفی

- ۱ اشکانیان دارای خط مستقل نبودند.
- ۲ اشکانیان در مقطعی تحت تاثیر فرهنگ یونانی بودند.
- ۳ ضرب سکه در دوره اشکانی، در انحصار یونانیان بود.
- ۴ ونون دوم، به نیابت از آنتیوخوس هفتم بر ایران حکومت می‌کرد.

مشاوره درسی: به نظر، سوال سختی می‌آید، ولی اگر با دقت این موضوع را بخوانید قانون کلی ساده‌ای را می‌آموزید؛ قانون کلی این است که تاثیر و نقش تمدن‌ها بر یکدیگر، خود را در مواردی چون نوشته‌های روی سکه‌ها، نقاشی و عناصر فرهنگی و هنری نشان می‌دهد.

۳۵۲. در دوران فرمانروایی ..... رومیان به فرماندهی ..... به ایران هجوم آوردند ولی در ..... از سردار ایرانی به نام ..... شکست خوردند. تالیفی

- ۱ اردوان چهارم - مارکوس اورلیوس - ارمنستان - سنتروک
- ۲ مهرداد اول - پمپه - تیسفون - کارن
- ۳ ارد دوم - کراسوس - حران - سورنا
- ۴ تیرداد - ژولیوس سزار - اران - ارد

۳۵۳. بیش‌تر جنگ‌های ایران و روم در دوره اشکانی بر سر تصاحب کدام منطقه بود؟ ..... تالیفی

- ۱ ارمنستان
- ۲ بین‌النهرین
- ۳ مصر
- ۴ قفقاز شمالی

۳۵۴. حکومت ملوک‌الطوایف به چه نوع حکومتی اطلاق شده و در کدام دوره در ایران رواج داشت؟ ..... تالیفی

- ۱ مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌داد - ساسانی
- ۲ مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل که حکومت مرکزی بدانها مالیات و نیروی نظامی می‌داد - اشکانی
- ۳ مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌داد - ساسانی
- ۴ مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌داد - اشکانی

۳۵۵. در اوایل قرن سوم میلادی حکومت اشکانی بر اثر ..... و ..... ضعیف شد و در نتیجه ..... تالیفی

- ۱ جنگ‌های پیاپی با رومیان در مرزهای غربی - درگیری‌های نظامی در مرزهای شرقی - برخی حاکمان محلی درصدد نافرمانی برآمدند.
- ۲ از رونق افتادن تجارت - کاهش درآمد مالی دولت - میزان مالیات‌ها را افزایش داد.
- ۳ شورش برخی سرداران - از دست دادن ارمنستان - به فکر اتحاد با روم افتاد.
- ۴ سقوط سلسله هان - از رونق افتادن جاده ابریشم - سیاست کشورگشایی را در پیش گرفت.

۳۵۶. آخرین پادشاه اشکانی ..... بود که در برابر رومیان ..... وی سرانجام در جنگ با ..... که در ..... بر علیه او شوریده بود شکست خورد و کشته شد. تالیفی

- ۱ اردوان پنجم - شکست خورد - شاپور اول - فارس
- ۲ اردوان چهارم - پیروز شد - اردشیر بابکان - فارس
- ۳ اردوان چهارم - شکست خورد - بابک خرم‌دین - آذربایجان
- ۴ اردوان پنجم - پیروز شد - بابک خرم‌دین - آذربایجان

۳۵۷. کدام مورد درباره اشکانیان نادرست است؟ ..... تالیفی

- ۱ اشکانیان معتقد به آسان‌گیری و مداراجویی فرهنگی و دینی بودند.
- ۲ اشکانیان توانستند به ایران استقلال و حیثیت دوباره ببخشند.
- ۳ در نتیجه سیاست‌های ملی اشکانیان، یونانی‌تباران ایران مجبور به ترک ایران شدند.
- ۴ اشکانیان اجزای مختلف فرهنگ ایرانی را به هم پیوند داده و ایران‌گرایی را ترویج کردند.

۳۵۸. از میان پادشاهان اشکانی، ..... توانست ماد، همدان، پارس، ایلام، بابل و سلوکیه را فتح نماید و ..... با پیروزی بر ..... سلوکیان را از ایران بیرون راند. تالیفی

- ۱ فرهاد یکم - مهرداد دوم - آنتی‌گون
- ۲ مهرداد یکم - مهرداد دوم - آنتی‌گون
- ۳ فرهاد یکم - فرهاد دوم - آنتی‌گون
- ۴ مهرداد یکم - مهرداد دوم - آنتیوخوس هفتم

۳۵۹. کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط ساسانیان نادرست است؟ ..... تالیفی

- ۱ ساسان، موبد نیایشگاه زرتشتی آنهایتا در شهر استخر بود.
- ۲ بابک پدر اردشیر و پسر ساسان بود که در پارس اعلام استقلال کرد.
- ۳ اردشیر در استخر تاج‌گذاری کرد و این شهر را به پایتختی برگزید.
- ۴ ساسان با دختر یکی از شاهان محلی پارس ازدواج کرد و نفوذ و قدرت خویش افزود.

راه اول: اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی

یکی از روش‌های مفید در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی را مورد سنجش قرار می‌دهد همخوانی یافته‌های ابداعات علمی مانند شیمی، زیست‌شناسی، فیزیک و پزشکی با اسناد و اخبار تاریخی می‌تواند نقش به‌سزایی در تعیین اصالت و اعتبار اسناد و اخبار تاریخی باشد.

راه ششم: اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی

پژوهش‌ها و داده‌های سایر علوم، نظیر جامعه‌شناسی تاریخی، جغرافیای تاریخی، دیرینه‌شناسی، اسطوره‌شناسی، زبان‌شناسی، خط‌شناسی، نسخه‌شناسی، نشانه‌شناسی، مردم‌شناسی، بوم‌شناسی و برخی از رشته‌های دیگر، دستاوردهای ارزشمندی را پیش روی مورخان قرار می‌دهند. این اطلاعات مورخان را در تعیین اصالت اخبار و منابع تاریخی یاری می‌دهند. امروزه بهره‌برداری از دستاوردهای مطالعات بین‌رشته‌ای در جهان رو به افزایش است.

انواع تاریخ‌نگاری

نوع تاریخ‌نگاری	تعریف	ویژگی	کاربرد یا زمان رواج	مورخان مشهور	مزایا و معایب
تاریخ‌نگاری روایی	تاریخ‌نگاری روایی به نوعی از تاریخ‌نگاری گفته می‌شود که مورخ روایت‌های مختلف و متعدد را درباره یک موضوع واحد با ذکر اسناد ذکر می‌کند.	از مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری این بود که تاریخ‌نگاران هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کردند و عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.	این نوع تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعدها برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز از این روش استفاده شد.	از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، محمدبن جریر طبری است. او برای تألیف کتاب خود اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرد و در این راه رنج فراوانی برد. او سعی داشت تعیین صحت و سقم مطالب را به خواننده واگذار کند.	شاید یکی از معایب این سبک از تاریخ‌نگاری این باشد که نویسندگان به دور از هر گونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. برخی آن را امتیازی بزرگ می‌دانند، زیرا مورخان بعدی با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون، درباره یک موضوع روبه‌رو می‌شوند و با به دست آوردن مدارک و اسناد کافی درباره اصل خبر قضاوت می‌کنند.
تاریخ‌نگاری ترکیبی	در این روش مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت همه روایت‌ها، یک گزارش واحد از آن‌ها تنظیم می‌کند.	در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد.	از اواخر قرن سوم هجری این نوع تاریخ‌نویسی متداول شد.	از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری (متوفای ۲۹۰ ق) نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.	برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
تاریخ‌نگاری تحلیلی	در این روش، مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، اقدام به تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای آن واقعه می‌نماید.			از برجسته‌ترین آثار که به این شیوه تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب الامم ابوعلی مسکویه (متوفای ۴۲۱ ق)، تاریخ بیهقی و مروج الذهب مسعودی اشاره کرد.	

مشاوره درسی: برای درک بهتر سلسله‌های قبل از هجوم مغول باید به چند نکته کلی توجه فرمایید:
۱. نوع به حکومت رسیدن‌شان.
۲. رابطه‌ای که با خلافت عباسی داشته‌اند.
۳. رابطه‌ای که با هم دارند.

سوال‌های کنکور و تکمیلی

۸۷۵. طاهر بن حسین (ذوالیمینین) از سوی کدام خلیفه به حکومت خراسان منصوب شد؟ ..... تالیفی
- ۱ هارون الرشید ۲ مهدی ۳ مأمون ۴ متوکل
۸۷۶. کدام یک از موارد زیر دلیل مناسب برای گماشتن حسین بن طاهر به حکومت خراسان است؟ ..... تالیفی
- ۱ پادشاه حسین بن طاهر به خاطر به خلافت رساندن مأمون.
۲ تشدید جنبش‌های ضد خلافت در ایران.
۳ ناآرامی اوضاع خراسان.
۴ به دست آوردن جلب رضایت اهالی خراسان.
۸۷۷. کدام یک از حکومت‌های ذیل به عنوان نخستین سلسله مسلمان ایرانی شناخته می‌شود؟ ..... تالیفی
- ۱ طاهریان ۲ صفاریان ۳ سامانیان ۴ آل بویه
۸۷۸. صفاریان کدام منطقه را به عنوان مرکز حکومت انتخاب کرده بودند؟ ..... تالیفی
- ۱ آل ۲ زرنگ ۳ بخارا ۴ اصفهان
۸۷۹. کدام منطقه به عنوان محدوده قلمرو روادیان شناخته می‌شود؟ ..... تالیفی
- ۱ آذربایجان ۲ کرمان ۳ همدان و لرستان ۴ ماوراءالنهر
۸۸۰. کدام گزینه در مورد حکومت زیاریان نیست؟ ..... تالیفی
- ۱ مؤسس این حکومت مرد آویج نام داشت.
۲ محدوده قلمرو این حکومت طبرستان و اصفهان بود.
۳ مرکز حکومت این سلسله اصفهان و گرگان بود.
۴ این حکومت هم زمان با حکومت‌های سامانیان و آل بویه بوده است.
۸۸۱. در بین سلسله‌های مسلمان ایرانی زیر کدام یک محدوده قلمرو وسیع‌تری داشتند؟ ..... تالیفی
- ۱ طاهریان ۲ سامانیان ۳ آل بویه ۴ صفاریان
۸۸۲. کدام یک از سلسله‌های زیر ریشه در خاندان کهن دهقانی خراسان و ماوراءالنهر دارند؟ ..... تالیفی
- ۱ طاهریان - صفاریان ۲ صفاریان - سامانیان ۳ طاهریان - سامانیان ۴ سامانیان - آل بویه
۸۸۳. توضیح زیر در مورد مؤسس کدام یک از حکومت‌های زیر است؟ ..... تالیفی
- «او رویگرزاده‌ای از دهی به نام قرنین در سیستان بود. وی فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران و جوان‌مردان سیستان و جنگ علیه خوارج آنجا آغاز کرد»
- ۱ سامانیان ۲ صفاریان ۳ روادیان ۴ زیاریان
۸۸۴. کدام یک از حکومت‌های زیر به فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند؟ ..... تالیفی
- ۱ طاهریان - صفاریان ۲ طاهریان - سامانیان ۳ سامانیان - آل بویه ۴ سامانیان - سلجوقیان
۸۸۵. روابط کدام یک از حکومت‌های زیر همواره با خلافت عباسی خصمانه بوده است؟ ..... تالیفی
- ۱ علویان ۲ صفاریان ۳ آل حسنویه ۴ زیاریان
۸۸۶. خلیفه عباسی فرمان حکومت بر کدام مناطق را برای یعقوب لیث صفاری ارسال کرد؟ ..... تالیفی
- ۱ سیستان، کابل، بلخ ۲ سیستان، خراسان، بلخ ۳ سیستان، خراسان، بخارا ۴ سیستان، کابل، بخارا
۸۸۷. به جز صفاریان کدام یک از سلسله‌های ذیل در صدد نابودی خلافت عباسی برآمدند؟ ..... تالیفی
- ۱ سامانیان ۲ آل بویه ۳ زیاریان ۴ روادیان
۸۸۸. امیران کدام حکومت بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند؟ ..... تالیفی
- ۱ سامانیان ۲ آل بویه ۳ طاهریان ۴ آل حسنویه

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی

رشته علوم انسانی

و دروس عمومی

همواره با این
جدول خودتان
را ارزیابی کنید.

در سدهای فوق به دو کار می‌آید:

- ۱- قبل از هر چیزی آخر قسمه را می‌دانید و خودتان را برای آخر قسمه آماده می‌کنید.
- ۲- پس از هر از خون آزمایشی که شرکت می‌کنید، به این درصدها مراجعه کنید و جایگاه خودتان را معلوم کنید.

توجه: اگر می‌خواهید بدانید در هر پارای چه رشته و چه شهری قبول می‌شوید به سایت تخصصی انسانی‌ها یا آدرس زیر مراجعه نمایید. برای پشتیبان درصدهایان توصیه می‌گردد.

۱- کتابهای عمومی و اختصاصی انتشارات مشاوران آموزش تهیه نمایید.

۲- از مشاوران تخصصی علوم انسانی در سایت بهره بگیرید.

WWW.ENSANIHA.COM

گروه A: ادبیات + الهیات + حقوق + فلسفه

گروه B: علوم اجتماعی

گروه C: مدیریت + علوم اقتصادی + حسابداری

گروه D: علوم سیاسی

گروه E: روان‌شناسی + کتابداری + علوم تربیتی + تربیت بدنی

همه چیز در
نگاه
شماره اول

جدول اعداد افسانه‌ها

نام درس	رتبه ۱ ۱۰ تا ۱۰۰٪	رتبه ۲ ۵۰ تا ۱۰۰٪	رتبه ۳ ۱۰۰ تا ۵۰٪	رتبه ۴ ۲۰۰ تا ۱۰۰٪	رتبه ۵ ۳۰۰ تا ۱۰۰٪	ضریب هر درس A B C D E	بودجه بندی سوال های تکمیل	بودجه بندی بخشی هر درس	بودجه بندی مجموعی
ادبیات	۶۵-۷۵٪	۵۰-۶۵٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۴ ۴ ۴ ۴ ۴	۲۵	قرابت ۴ زبان فارسی ۵ تاریخ ادبیات ۲ دینکه ۲ لغت ۲ آزایه ۲	۲۵
عربی	۷۰-۸۰٪	۵۰-۷۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۲ ۲ ۲ ۲ ۲	۲۵	تجزیه و ترکیب ۲ حرکت گذاری ۲ در مطلب ۴ تعبیر ۲ مفهوم ۱ ترجمه ۵	۲۵
دین و زندگی	۷۰-۸۰٪	۶۰-۷۰٪	۵۵-۶۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۳ ۳ ۳ ۳ ۳	۲۵	سوال دوازدهم متن ۱ سوال دوازدهم آیات ۶ سوال دوازدهم متن ۶ سوال دوازدهم آیات ۵ سوال دوازدهم متن ۴ سوال دوازدهم متن ۳ سوال دوازدهم متن ۲	۲۵
زبان انگلیسی	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۲۵-۴۰٪	۱۵-۲۵٪	۱۰-۲۰٪	۲ ۲ ۲ ۲ ۲	۲۵	گرامر ۴ واژگان ۶ Cloze ۵ Reading ۲۰	۲۵
ریاضیات	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۵-۳۰٪	۲۰-۲۵٪	۱۵-۲۰٪	۳ ۳ ۳ ۳ ۳	۲۰	مسائل ۶ سال دهم ۶ سال یازدهم ۶ سال دوازدهم ۸	۲۰
اقتصاد	۸۵-۹۰٪	۸۰-۸۵٪	۷۰-۸۰٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۲ ۲ ۲ ۲ ۲	۱۵	نمودار ۱ متون ۸	۱۵
ادبیات اختصاصی	۸۰-۸۵٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۲۵-۳۵٪	۲ ۲ ۲ ۲ ۲	۳۰	قلمروهای ادبی ۸ عروض ۵ قافیه ۲ آزایه ۷	۳۰
تاریخ و جغرافیا	۶۵-۷۵٪	۵۰-۶۵٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۱ ۳ ۱ ۱ ۱	۳۰	جغرافی دوازدهم ۵ جغرافی یازدهم ۵ جغرافی دهم ۵ تاریخ دوازدهم ۵ تاریخ یازدهم ۵ تاریخ دهم ۵	۳۰
جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی	۸۰-۹۰٪	۶۰-۷۰٪	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۳ ۲ ۲ ۲ ۲	۲۰	ترکیب ۷ سال دهم ۴ سال یازدهم ۴ سال دوازدهم ۵	۲۰
منطق و فلسفه	۶۰-۷۰٪	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۵-۴۰٪	۲۰-۳۵٪	۲ ۲ ۲ ۱ ۳	۲۵	فلسفه یازدهم ۱۰ فلسفه دهم ۶ فلسفه دهم ۹	۲۵
روان‌شناسی	۸۰-۹۰٪	۷۰-۸۰٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۳ ۳ ۱ ۲ ۱	۲۰	روانشناسی سلامت ۲ روانشناسی تکثر ۱ و ۲ تجزیه و ترکیب ۳ روانشناسی سلامت ۲ احساس، توجه، ادراک ۲ حافظه و عمل فراموشی ۳ علائق و ادراک ۲ احساس، توجه، ادراک ۴	۲۰

www.Moshaveranpub.com

مشاوره درسی متناسب با مباحث کتاب درسی و نیاز دانش‌آموزان مشاوره مرتبط ارائه کرده‌ایم.

درسنامه جامع و کامل ما برای شما در این کتاب تلاش کرده‌ایم درسنامه‌های طبقه‌بندی شده و در عین حال کوتاه، ارائه دهیم. یا به زبان ساده؛ جامع و کامل.

۱۲۲۹ پرسش چهارگزینه‌ای با ۱۲۲۹ تست سعی کرده‌ایم تمام مطالبی که قابلیت طراحی تست در کنکور دارد را به صورت تست برای شما ارائه دهیم.

تبدیل تصویرها به تست تست‌های چند سال اخیر کنکور نشان داده است که استفاده از تصویر در سوالات کنکور افزایش پیدا کرده است، بر این اساس مولفین تست‌هایی با این هدف طراحی کرده‌اند.

چینش هدفدار تست‌ها هدفدار بودن تست‌ها به چه معنایی است؟ دو معنی دارد: ۱. با یادگیری تست اول آماده می‌شوید که تست دوم را بهتر یاد بگیرید. ۲. هر تستی یک هدف آموزشی مشخص را دنبال می‌کند.

جداول مقایسه‌ای حفظ نکنید! بلکه آن را بفهمید به همین دلیل جداول مقایسه‌ای را برای شما آماده کرده‌ایم.

علوم انسانی تخصص ماست.

یادتان باشد که تست‌های کنکور در دروس عمومی برای رشته انسانی متفاوت است.

کتاب‌های عمومی خود را از مشاوران آموزش تهیه کنید.

📍 کانال تلگرام دبیران علوم انسانی
@ensanidabir

📍 کانال تلگرام مشاورها
@moshaveraneirann

📍 عضو کانال انسانی‌ها شوید
@ensaniha

☎️ (۰۲۱-۶۶۹۷۵۷۲۷)

راه‌های ارتباطی دانش‌آموزان، دبیران، مشاورها:

ISBN 978-600-218-081-0

9 786002 180810

WWW.Moshaveranpub.com
www.ensaniha.com

به این شماره پیامک کنید:
۰۲۱۶۶۹۵۳۲۰۵

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین،
نبش کوچه مهر، پلاک ۱۸، واحد دوم

نحوه ارتباط با ما:

- تلفن تماس ۰۲۱-۶۶۹۷۵۷۲۲
- کانال انسانی‌ها ..... @ensaniha
- کانال دبیران انسانی ..... @ensanidabir
- کانال سروش ..... @moshaveran_amoozesh
- اینستاگرام ..... moshaveraneamozesh
- آدرس انتشارات ..... تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بعد از لبافی‌نژاد، کوچه مهر، پلاک ۱۸
- وبسایت انتشارات مشاوران آموزش ..... www.moshaveranpub.com